

Περιπέτεια με

αίσιο τέλος

Η επιχείρηση διάσωσης θα διαρκέσει πάνω από επτά ώρες. Ο καιρός άγριος και οι άνθρωποι σε κίνδυνο. Η ομοψυχία και η αλληλοβοήθεια του πληρώματος, συναισθήματα μοναδικά και πράξεις συλλογικές, πλάθουν τον «άνθρωπο της θάλασσας»

ΚΕΙΜΕΝΟ: CPT ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΜΑΜΙΔΗΣ

Αφιερωμένο στον Τάκη Σαμμιτιάκη και στη Γιούδα

Η σωσίβια λέμβος του ΚΑΜΙΡΟΥ, ανάμεσα στα τεράστια κύματα του νοτιά, έβαλε πλώρη για το σκάφος που κινδύνευε. Φοβερές διπλαριές, τεράστια σκαμπανεβάσματα, βουτιές, κυματιές κι όλα όσα συνθέτουν μια πλεύση εν μέσω κακοκαιρίας. Το κότερο στηριζόταν μόνο στην άγκυρά του. Απείχε λιγότερο από δέκα μέτρα από την απόκρημνη και βραχώδη ξηρά, όπου «έσκαγαν» τα κύματα προκαλώντας χλαπαταγή. Εξαιτίας των κυμάτων, η υψομετρική διαφορά μεταξύ λέμβου και κότερου μπορεί να υπερέβαινε και τα τρία μέτρα. Έτσι όπως ήταν κρατημένο από την άγκυρά του, η οποία ήταν λασκαρισμένη στο τέρμα, το κότερο έμοιαζε με άλογο που θέλει να τρέξει αλλά κάποιος του κρατά το χαλινάρι. Κα-

θώς δεν είχε ελευθερία κινήσεων λόγω της άγκυρας, το σκάφος, όταν ερχόταν το κύμα, δεν μπορούσε να ακολουθήσει το σκαμπανεβάσμα κι έμενε εκεί, να λούζεται ολόκληρο τον αφρό της θάλασσας και να δέχεται τα ανελέητα χτυπήματά της. Το σχέδιό μου για τη διάσωση ήταν απλό μα συνάμα ριψοκίνδυνο. Όμως, δεν υπήρχε άλλος τρόπος προσέγγισης, λαμβάνοντας υπόψη τα κύματα, τη θέση του σκάφους και τη συμπεριφορά μιας άφορτης σωσίβιας λέμβου στα καιρικά φαινόμενα. Θα πλησίαζα το κινδυνεύον σκάφος κάθετα προς την αριστερή του πλευρά έως τα πέντε μέτρα με πλήρη ταχύτητα (περίπου 6-7 κόμβοι), έχοντας τον άνεμο και τον κυματισμό από αριστερά. Απότομα θα έστριβα αριστερά πάνω στον καιρό με πλήρη ταχύ-

τητα, ώστε να μη χαθούν τα ήδη χαμηλά επίπεδα διακυβέρνησης. Με αυτή τη στροφή υπολόγιζα ότι θα ερχόμουν παράλληλα προς το σκάφος σε απόσταση 2-3 μέτρων, χωρίς να έχω ανακόψει ταχύτητα. Στη συνέχεια, ο Παντελής θα έριχνε βιλιά μήκους πενήντα μέτρων στους ανθρώπους πάνω στο κότερο, το οποίο θα λασκάρουμε συνέχεια προσέχοντας να μην εμπλακεί στην έλικα, διότι τότε θα ήμασταν χαμένοι. Όταν θα φτάναμε σε απόσταση 10-15 μέτρων, θα μείωνα ταχύτητα ορθοπλωρισμένος και στο βιλιά θα μας έδιναν σκοινί ρυμούλκας. Αφού δέναμε, θα δοκίμαζα να ρυμουλκήσω το κότερο με την άγκυρα ακόμα κάτω, διότι δεν ήξερα εάν θα είχε τη δύναμη η λέμβος να το καταφέρει. Εάν η δοκιμή είχε επιτυχές αποτέλεσμα,

θα βιράριζαν την άγκυρα και θα άρχιζε η ρυμούλκηση.

Πράγματι, ακολουθώντας το σχέδιο, κι αφού εξήγησα στο πλήρωμα, άρχισε η προσέγγιση. Πλησίασα. Όμως το βιλιά έφυγε, το παρέσυρε ο άνεμος κι έπεσε στη θάλασσα. Η βάρκα ορθοπλώρισε. Οι βουτιές και τα τραντάγματα έφτασαν στο ζενίθ. Τεράστια κύματα μας επιτίθονταν και όλοι κρατιόμασταν με δυσκολία, εκτός από μένα, που κουκουλωμένος με τις νιτσεράδες ήμουν καθιστός στην πρύμνη αρπαγμένος –είχα γίνει ένα σώμα με το τιμόνι. Έκανα κύκλο αριστερά, να επιχειρήσω ξανά. Ένα μπουρίνι με χαλάζι ξέσπασε στα κεφάλια μας, πάνω στην ανοιχτή λέμβο. Μούσκεμα όλοι ως το κόκαλο. Ορατότητα μηδέν μέσα σε λίγα λεπτά. Ευτυχώς που ήταν νο-

Ο Ισιδωρος Μαμίδης στην πρύμνη του επιβατηγού/οχηματαγωγού ΑΙΓΑΙΟΝ, τον Ιούλιο του 1982. Απόλους από το λιμάνι της Πάρου

τιάς κι όχι βοριάς! Η θερμοκρασία ήταν σχετική ήπια, 6-8 βαθμοί Κελσίου. Εάν ήταν βοριάς, θα «ξέριζε», όπως λέμε, και θα παγώναμε γρήγορα. Από τότε, στα χειμερινά ταξίδια μου άρχισα να συμπαθώ το νοτιά, επειδή δεν έφερνε πολύ κρύο. Συμπάθεια που κράτησε μέχρι σήμερα, παρά τα ακατάστατα καιρικά φαινόμενα που προκαλεί και –για να δανειστώ ομηρική φράση– παρά τα κύματα που «κυλίνδει» στις υδάτινες εκτάσεις.

Ο κύκλος ολοκληρώθηκε κι άρχισε ξανά η προσέγγιση από τα εβδομήντα-ογδόντα μέτρα περίπου. Αυτή τη φορά, το βιλιά έπεσε πάνω στο σκάφος όταν πλησιάσαμε στα δύο μέτρα απόσταση. Ορθοπλώρισαμε πάλι και, κρατημένοι σχεδόν με μηδενική ταχύτητα πάνω στον καιρό, δεκαπέντε μέτρα από το κότερο, πήραμε το σκοινί που μας έδωσαν, το δέσαμε κι επιχειρήσαμε τη δοκιμή ρυμούλκησης. Ήταν επιτυχής. Η βάρκα μας είχε δύναμη ρυμούλκησης. Έδωσα εντολή στο πλήρωμα διά ζωής με νοήματα για βίρα, ενώ παράλληλα πρόσεχα να κρατιέμαι πάνω στον καιρό, μη με διπλωρώσει. Προσπάθεια εξαιρετικά δυσχερής. Η άγκυρα από το κότερο δεν ερχόταν πάνω. Το περίμενα άλλωστε, διότι, αν δεν είχε γαντζωθεί ανάμεσα στα βράχια του βυθού, με καμία δύναμη δεν θα μπορούσε να συγκρατήσει το σκάφος και αυτό θα είχε προ πολλού τσακιστεί στα βράχια. Φώναξα στο κότερο να την κόψει, πράγμα που έγινε με πολύ μεγάλη δυσκολία, καθώς το σκαμπανεβάσμα ήταν τεράστιο και με δυσκολία κρατιόταν η πλώρη. ➤